BUSINESS મિત્ર

મિડકેપ અને સ્મોલકેપ શેરોમાં લેવાલીએ મજબૂતાઇ રહી

શેરબજારમાં સતત ચોથા દિવસે ઘટાડો

વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી

અમદાવાદ, તા. 3: વિદેશી ચલણ નોન રેસિડન્ટ બેન્ક થાપણો દ્વારા મજબૂત પ્રવાહ સહિતના હકારાત્મક આર્થિક ડેટા હોવા છતાં, એફઆઈઆઈ દ્વારા સતત ખરીદી સાથે 120 અબજ ડોલરને વટાવી ગયેલા હકારાત્મક આર્થિક ડેટા હોવા છતાં સેન્સેક્સ-નિફ્ટી નજીવા ઘટાડા સાથે બંધ રહ્યા હતા. આમ, સતત ચોથા દિવસે ભારતીય શેરબજાર લાલ નિશાનમાં બંધ રહ્યા હતા.

નિફ્ટીએ શરૂઆતના કારોબારમાં 24025 સુધી ઈન્ટ્રાડેમાં ઉછળી હતી, જે છેલ્લે 23900 પોઈન્ટની નીચે સબંધ રહી હતી. સેકટર વાઈઝ જોઈએ તો આઈટી, એફએમસીજી અને ઓટો શેરો ઘટાડો જોવાયો હતો. જ્યારે રિયલ્ટી, મીડિયા અને પ્રાઈવેટ બેન્ક શેરમાં વધારો થયો હતો. જોકે, બ્રોડર માર્કેટમાં સુધારો જોવાયો હતો.

બીએસઈ સેન્સેક્સ 417.49 પોઈન્ટ એટલે કે 0.55 ટકા ઘટીને 76152.86 પોઈન્ટના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા. આજે ઈન્ટ્રાડેમાં સેન્સેક્સ 76924 પોઈન્ટ સુધી ઉછળ્યો હતો, જ્યારે નીચામાં 76152 પોઈન્ટ સુધી ઘટ્યો હતો. નિફ્ટી 41 પોઈન્ટ એટલે કે 0.17 ટકા ઘટીને 23900 પોઈન્ટની સપાટી તોડીને 23873.45 પોઈન્ટના સ્તરે બંધ રહી હતી. આજે ઈન્ટ્રાડેમાં નિફ્ટી 24025 પોઈન્ટ સુધી ઉછળી હતી, જ્યારે નીચામાં 23873 પોઈન્ટ સુધી ઘટી હતી. બેન્ક નિફ્ટી 208.60 પોઈન્ટ એટલે કે 0.36 ટકા વધીને 57380.60 પોઈન્ટના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા.

બીએસઈ ખાતે એલ્જી ઈક્વીપમેન્ટમાં 22.76 ગણા, પીએફસીમાં 18.91 ગણા, મેડપ્લસ હેલ્થમાં 14.69 ગણા, આવાસ ફાઈ. માં 13.17 ગણા અને આરબીઆએલ બેન્કમાં 9.32 ગણા કામકાજ નોંધાયા છે. એનએસઈ ખાતે એલીકોન એન્જીનીયરીંગમાં 20.92 ગણા, અનંતરાજમાં 18.68 ગણા, બ્રેઈનબીઝ સોલ્યુશન્સમાં 8.75 ગણા, આરબીએલ બેન્કમાં 8.05 ગણા અને એફલ થ્રીઆઈમાં 6.83 ગણા કામકાજ નોંધાયા છે.

બ્રોડર માર્કેટમાં મજબૂતાઇ રહી હતી. બીએસઈ મિડકેપ ઈન્ડેક્સ 0.15 ટકા અને સ્મોલકેપ ઈન્ડેક્સ 1.01 ટકા વધ્યો હતો. જેના લીધે માર્કેટ બ્રેડથ પોઝિટિવ રહ્યા હતા. બીએસઈ 2552 શેરો વધ્યો હતો, જ્યારે 1769 શેરો ઘટ્યો હતો.

નિફ્ટી આઈટી ઈન્ડેક્સ 0.85 ટકા ઘટ્યા હતા. જેમાં ટેક મહિન્દ્રા, એચસીએલ ટેકનો, એલટીએમ, એમફાસીસ, પરસીસ્ટન્ટ સીસ્ટમ, ઈન્ફોસીસ, ટીસીએસ, ઓરેકલ ફાઈ. સર્વિસીસ સોફટવેર અને વિપ્રો ઘટ્યા હતા.

વૈશ્વિક સ્તરે મોટાભાગના યુરોપિયન બજારોમાં ઘટાડો જોવાયો હતો. જ્યારે એશિયન બજારોમાં મિશ્ર રહ્યા હતા. કારણ કે રોકાણકારોએ સ્થાનિક અર્થતંત્રની મજબૂતાઈ અને નાણાકીય નીતિના દ્રષ્ટિકોણ પર વધુ સંકેતો માટે મુખ્ય સેવાઓની પ્રવૃત્તિ અને શ્રમ બજારના ડેટા તરફ ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યુ હતું. જોકે, ટ્રમ્પે એવો સંકેત આપ્યો છે કે, ઈરાન પર નવેસરથી હુમલા લાંબા સમય સુદી ચાલુ રહેવાની સંભાવના નથી. કારણ કે અગાઉના ત્રણ સેશનમાં 8 ટકાથી વધુના વધારા પછી બ્રેન્ટ ક્રુડ ઘટ્યું હતું.

યુરોપિયન બજારોમાં એફટીએસઈ 0.41 ટકા અને ડેક્સ 0.08 ટકા સુધારા સાથે ચાલી રહ્યા છે. જ્યારે કેક 0.26 ટકા ઘટ્યા હતા. એશિયન બજારોમાં નીક્કી 0.09 ટકા, હેંગસેંગ 0.66 ટકા, તાઈવાન 0.67 ટકા ઘટાડા સાથે બંધ રહ્યા હતા. જ્યારે કોસ્પી 0.25 ટકા, જકાર્તા 1.08 ટકા અને શાંઘાઈ 0.02 ટકા સુધારા સાથે બંધ રહ્યા હતા.

રૂપિયો વધુ મજબૂત, 94.50ની નીચે

અમદાવાદ, તા. 3: કરન્સી બજારમાં ડોલરની સામે રૂપિયો વધુ મજબૂત જોવાયો હતો, જે 94.50ની નીચે ઉતરી ગયો હતો. ડોલરની સામે રૂપિયો 49 પૈસા મજબૂત થઇને 94.49ના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા. જે ગત સેશનમાં ડોલરની સામે રૂપિયો 94.98ના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા. અન્ય કરન્સીઓમાં યુરો 109.86, પાઉન્ડ 127.67, કેનેડિયન ડોલર 68.46, ઓસ્ટ્રેલિયન ડોલર 68.02, જાપાનીઝ યેન 0.6053 અને સીંગાપોર ડોલર 74.39ના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા.

ફોરેક્સ બજાર

ડોલર	94.49 રૂ.
યુરો	109.86 રૂ.
પાઉન્ડ	127.67 રૂ.
યેન	0.6053 રૂ.

સેન્સેક્સ	-417.49	76152.86
નિફ્ટી	-41.00	23873.45
બેન્ક નિફ્ટી	208.60	57380.60

નિફ્ટી

ટોપ ગેઇનર્સ

કંપનીનું નામ	ટકાવારી	ભાવ
અદાણી પોર્ટસ	2.02	1706.50
એક્સીસ બેન્ક	1.04	1267.00
એચડીએફસી બેન્ક	0.83	706.65
ટાટા કન્ઝ્યુમર	0.71	1019.20
ભારત ઇલે.	0.70	408.60

ટોપ લુઝર્સ

કંપનીનું નામ	ટકાવારી	ભાવ
બજાજ ઓટો	1.73	11920.00
ટેક મહિન્દ્રા	1.54	1598.00
ટ્રેન્ટ	1.29	2815.60
સીપલા	1.28	1394.70
મહિન્દ્રા-મહિન્દ્રા	1.25	3150.00

સેન્સેક્સ

ટોપ ગેઇનર્સ

કંપનીનું નામ	ટકાવારી	ભાવ
એક્સીસ બેન્ક	0.89	1266.15
અદાણી પોર્ટસ	0.82	1686.60
એશિયન પેઇન્ટસ	0.53	2540.00
એચડીએફસી બેન્ક	0.44	704.00
ભારતી એરટેલ	0.23	1865.20

ટોપ લુઝર્સ

કંપનીનું નામ	ટકાવારી	ભાવ
ટાઇટન કંપની	2.17	4960.00
ટ્રેન્ટ	1.93	2807.35
આઇટીસી	1.63	262.15
મહિન્દ્રા-મહિન્દ્રા	1.62	3140.00
બાજજ ફિનસર્વ	1.61	1958.00

WhatsApp દ્વારા ભારતમાં બિલ પેમેન્ટ સુવિધા શરૂ

વીજળી, પાણી, ગેસ, FASTag, ક્રેડિટ કાર્ડ અને લોન સહિતની ચુકવણી શક્ય

મુંબઈ, તા. 3: WhatsApp Payments પ્લેટફોર્મ દ્વારા ભારતમાં વપરાશકર્તાઓ માટે બિલ ચુકવણી સુવિધા શરૂ કરવામાં આવી છે. ભારત કનેક્ટ નેટવર્ક સાથે જોડાયેલ આ નવી સુવિધા દ્વારા યુઝર્સ અલગ-અલગ એપ્સનો ઉપયોગ કર્યા વગર મેસેજિંગ એપની અંદર જ વીજળી, પાણી, ગેસ, FASTag, ક્રેડિટ કાર્ડ અને લોન જેવા વિવિધ નિયમિત ઘરેલુ બિલ ચૂકવી શકે છે.

આ સુવિધા હેઠળ “વીજળી, ગેસ, પાણી, FASTag, વીમો, ક્રેડિટ કાર્ડ અને લોન ચુકવણી સહિત 30 શ્રેણીઓમાં લગભગ 22,722 બિલર્સ જોડાયા છે.

WhatsApp હોમ સ્ક્રીનની ઉપર આપેલી રુપિયા () આઈકોન પર ક્લિક કરીને આ સેવા મેળવી શકાય છે. યુઝર્સ BHIM UPI ઉપરાંત ક્રેડિટ અને ડેબિટ કાર્ડ દ્વારા પણ બિલ ચૂકવી શકે છે. આ ફીચર તબક્કાવાર રીતે તમામ એન્ડ્રોઈડ (Android) અને આઈઓએસ (iOS) યુઝર્સ સુધી પહોંચી રહ્યું છે.

આ સુવિધા માટે અનુસરવાના પગલા જોઈએ તો, WhatsApp હોમ સ્ક્રીનની ઉપર આપેલી રુપિયા () આઈકોન પર ક્લિક કાર્ય બાદ બિલ શ્રેણી પસંદ કરો, જેમ કે વીજળી, પાણી, ગેસ, FASTag અથવા ક્રેડિટ કાર્ડ વગેરે ત્યારબાદ, સપોર્ટેડ બિલર્સની સૂચિમાંથી તમારા સેવા પ્રદાતાને પસંદ કરો. તમારા ગ્રાહક અથવા એકાઉન્ટ નંબર દાખલ કરો અને ચકાસો. જો ઉપલબ્ધ હોય તો WhatsApp આપમેળે તમારું નવીનતમ બિલ મેળવશે. બિલની રકમ અને ચુકવણી વિગતોની સમીક્ષા કરો, UPI, ડેબિટ કાર્ડ અથવા ક્રેડિટ કાર્ડ સહિત તમારી પસંદગીની ચુકવણી પદ્ધતિ પસંદ કરો અંતે વ્યવહાર પૂર્ણ કરવા માટે ચુકવણીની પુષ્ટિ કરો.

“લાખો ભારતીયો માટે, WhatsApp પહેલાથી જ પરિવાર અને મિત્રોની નજીક રહેવા, વેપારની લગતી વાત કરવા, નાગરિક સેવાઓનો ઉપયોગ કરવા અને મેટ્રો ટિકિટથી લઈને વીમા સુધી બધું ખરીદવાનો સૌથી સરળ રસ્તો છે - અને આ બધું એપ્લિકેશન છોડ્યા વિના થઈ જશે તેમ મેટા (ભારત) ના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર અને કન્ટ્રી હેડ અરુણ શ્રીનિવાસએ જણાવ્યું છે.

સોનામાં રૂ. ૩૪૦૦નો ઉછાળો

ચાંદી પણ રૂ. ૫,૦૦૦ના ઉછાળા સાથે રૂ. ૨,૪૦,૫૦૦ પ્રતિ કિલોગ્રામે પહોંચી

નવી દિલ્હી, તા. ૩ (PTI): આંતરરાષ્ટ્રીય બજારોમાં મજબૂત વલણને પગલે રાષ્ટ્રીય રાજધાની દિલ્હીમાં ગુરુવારે સોનામાં રૂ. ૩,૪૦૦નો જોરદાર સુધારો જોવા મળ્યો હતો અને તેની સાથે જ સતત છ સત્રથી ચાલી આવતી મંદીની શ્રેણીનો અંત આવ્યો હતો. દિલ્હીમાં સોનું રૂ. ૧.૫૯ લાખ પ્રતિ ૧૦ ગ્રામ પર પહોંચી ગયું હતું.

૯૯.૯ ટકા શુદ્ધતા ધરાવતી આ કિંમતી ધાતુ (તમામ કરવેરા સહિત) રૂ. ૩,૪૦૦ ઉછળીને રૂ. ૧,૫૯,૫૦૦ પ્રતિ ૧૦ ગ્રામ નોંધાઈ હતી, જે બુધવારે રૂ. ૧,૫૬,૧૦૦ પ્રતિ ૧૦ ગ્રામના સ્તરે બંધ થઈ હતી.

ચાંદીમાં પણ સુધારો જોવા મળ્યો હતો અને તે રૂ. ૫,૦૦૦ના ઉછાળા સાથે (તમામ કરવેરા સહિત) રૂ. ૨,૪૦,૫૦૦ પ્રતિ કિલોગ્રામે પહોંચી હતી. આગલા સત્રમાં આ શ્વેત ધાતુ રૂ. ૨,૩૫,૫૦૦ પ્રતિ કિલો પર બંધ થઈ હતી.

બ્રોકરેજ પ્લેટફોર્મ લેમનના રિસર્ચ હેડ ગૌરવ ગર્ગે જણાવ્યું હતું કે, “યુએસ ટ્રેઝરી યીલ્ડ તાજેતરના સર્વોચ્ચ સ્તરેથી નીચે આવતાં સોના અને ચાંદીમાં સુધારો થયો છે, જ્યારે નવી ભૂ-રાજકીય અશાંતિને કારણે સુરક્ષિત રોકાણ તરીકેની માંગને ટેકો મળી રહ્યો છે.”

એચડીએફસી સિક્યોરિટીઝના કમોડિટીઝ વિભાગના સિનિયર એનાલિસ્ટ સૌમિલ ગાંધીએ જણાવ્યું હતું કે, આ સુધારો દર્શાવે છે કે, સોનું યુએસ નાણાકીય નીતિની અપેક્ષાઓમાં આવતા ફેરફારો પ્રત્યે કેટલું સંવેદનશીલ છે.

જુની અડચણો દૂર થતાં એનએસઈનો આઈપીઓનો માર્ગ મોકળો

સુપ્રીમ કોર્ટે સેબીની અપીલ ફગાવી દીધી

નવી દિલ્હી, તા. 3: એનએસઈના લાંબા સમયથી પડતર આઈપીઓ વિશે મોટા સમાચાર સામે આવ્યા છે. સુપ્રીમ કોર્ટે એનએસઈ વિરૂદ્ધ સેબીની અપીલને ફગાવી દીધી છે. વાયર એજન્સી ઈન્ફોર્મિસ્ટે માહિતી આપતા કહ્યું હતું કે, આ નિર્ણયથી એનએસઈના સુચિત આઈપીઓની સામનો કરી રહેલી મોટી નિયમનકારી અવરોધ દૂર થઇ ગઇ છે. આ અપીલ એનએસઈના સહસ્થાન ડેટા સેન્ટર અને ડાર્ક ફાઈબર કેસોને લગતી છે. આ કિસ્સાઓને કારણે એક્સચેન્જનો લિસ્ટીંગ પ્લાન ઘણા વર્ષો સુધી આગળ વધી શક્યો નહતો. જોકે, સેબી કે એનએસઈ દ્વારા આ સંદર્ભે કોઈ સત્તાવાર માહિતી આપવામાં આવી નથી. આ કેસ 2015થી એનએસઈ પર છે. જેના કારણે આ મામલાની તપાસ કરવામાં આવી હતી, તેની સામે અપીલ દાખલ કરવામાં આવી હતી અને ટ્રિબ્યુનલમાં પણ કાર્યવાહી કરવામાં આવી હતી.

ચાલુ વર્ષમાં 15માંથી 14 આઈપીઓનું પ્રીમિયમથી લિસ્ટીંગ

છૂટક રોકાણકારોને આઇપીઓમાંથી 78 ટકાથી વધુ રિટર્ન મળ્યું

મુંબઈ, તા. 3: વર્ષ 2026માં અત્યાર સુધીમાં આઈપીઓએ બજારમાં પ્રવેશ કર્યા છે, તેમાંથી મોટા ભાગના આઈપીઓમાં રોકાણકારોને સારૂં વળતર મળ્યું છે. જેમાં હજુય કેટલાક આઈપીઓ ઈશ્યૂ પ્રાઈઝથી ઉપર ચાલી રહ્યા છે. આઈપીઓ માર્કેટ ધમાલ મચાવી રહી છે. આ વર્ષે 15માંથી 14 આઈપીઓ પ્રીમિયમ લિસ્ટીંગ કરવામાં આવ્યા છે. ઘણા આઈપીઓ હજુય પણ તેમની ઈશ્યૂ કિંમત ઉપર વેપાર કરી રહ્યા છે.

મેઈન બોર્ડ આઈપીઓના ડેટા અનુસાર રિટેલ સબસ્ક્રીપ્શન લગભગ 25 ગણુ છે, તે જ સમયે આ આઈપીઓનું વળતર 78 ટકાથી વધુ છે. આ ડેટા બતાવે છે કે રિટેલ રોકાણકારોને આઈપીઓથી સારો ફાયદો થયો છે. ડેટા એવું પણ દર્શાવે છે કે, આઈપીઓ રોકાણકારોને ઉચ્ચ રિટેલ માગથી ફાયદો થઇ રહ્યો છે. 2026ના પ્રથમ છ મહિનામાં 28 આઈપીઓ ખુલ્યા હતા.

યાર્ન બજાર સુરત — નરેશ / મુકેશ ઘીવાળા ૩૫૧૬૪૪૬ - ૨૫૯૯૯૭૪

(GST સાથેના ભાવ)

પ્રફુલ/સાલાસર/કેપલોન રૂા.		૭૫/૩૬ ’’	૧૪૧	-----	---
૩૦/૨૪ બ્રાઇટ	૨૮૦.૫	૫૦/૩૬ ’’	૧૪૯	૮૦/૭૨ બ્લેક રોટો	૧૬૭
૩૦/૩૬ એફડી	૨૮૬	૫૦/૪૮ SD/ક્રેપ	૨૫૯	ગાર્ડન	
લોકલ		RIL રિલાયન્સ		૪૯/૨૪ એફડીવાય	૧૫૨
૬૨/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૫૮.૫	૯૦/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૫૩	૩૦/૧૪ ક્રિમ્પ	૨૦૫.૨૫
૬૮/૩૬	૧૫૬.૫	૧૧૪.૧૩ રોટો	---	૬૨ ક્રિમ્પ	૧૬૦.૫
૭૨/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૫૪.૫	૧૦૦ ટેક્ષ	૧૫૨	૬૮ ક્રિમ્પ	૧૫૯
૯૦/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૫૧.૫	વેલનોન (જીએસટી સાથે)		૭૨ ક્રિમ્પ	૧૫૬
૮૪/૪૮ ક્રિમ્પ	૧૫૨.૫	૮૦/૭૨ રોટો	૧૬૦.૫	૭૫ ક્રિમ્પ	૧૫૪
૩૦/૧૪ ક્રિમ્પ		૮૦/૭૨ ફોલ્ડર	૧૬૭	૮૦ ક્રિમ્પ	૧૫૪
૮૦/૭૨ રોટો.	૧૫૯.૭૫	૧૬૦ ડીસ્કેટ	૧૬૭	૮૦/૭૨ રોટો	૧૬૦
૮૦/૩૬ રોટો.	૧૫૮.૭૫	---	---	૩૦/૨૪ બ્રાઇટ	---
૧૫૦/૪૮બ્રાઇટ	૧૫૪.૨૫	૮૦/૧૦૮ ’’	૧૬૦	૩૦/૩૬ એફડી	---
				TPM	૧૫૯

જથ્થાબંધ ખાંડબજાર

પ્રતિ ક્વિન્ટલ ભાવ (રૂા.)

મહારાષ્ટ્ર	
એમ-30 (ભરવાલાયક)	૫૮૦૦
એમ-30	૫૮૦૦
એસ-30	૫૭૦૦
ગુજરાત	
એમ-30	૫૫૦૦
એસ-30	૫૪૦૦

તેલ બજાર સુરત

૧૫ કિલોના ભાવ

સીંગતેલ (૧૫ કિ.)	૩૧૮૦	કોપરેલ	૪૫૦૦
સીંગતેલ (૧૫ લિ.)	૨૯૫૦	વનસ્પતિ ઘી	૨૫૯૦
સીંગતેલ (૫ લી)	૯૮૦	સનફ્લાવર	૨૫૮૦
કપાસીયા (૧૫ કિ.)	૨૮૩૦	તલતેલ	૪૫૦૦
કપાસીયા (૧૫ લિ.)	૨૬૦૦	દિવેલ	૨૫૦૦
કપાસીયા (૫ લિ.)	૯૩૦	મકાઇ તેલ	૨૬૦૦
સરસીયું તેલ	૨૯૮૦		

સોના-ચાંદી સુરત

(ટેક્ષ સહિત)

સટાન્ડર્ડ સોનું	૧૬૦૪૫૦
તેજાબી સોનું	૧૬૦૩૬૦
દાગીના-૨૨ કેરેટ	૧૫૨૪૩૦
દાગીના-બીએસઆઈ હોલમાર્ક	૧૫૭૨૪૦
સોનાનાં બિસ્કીટ	૧૬૦૪૫૦૦
ચાંદી (૯૯૯)	૨૪૧૮૦૦
ચાંદી સિક્કા	૨૪૩૩૦૦

નેપાળમાં આવેલાં વિનાશક પૂર માટે ચીનમાં ચાલી રહેલા પ્રોજેક્ટો જવાબદાર છે

નેપાળમાં આવેલાં વિનાશક પૂરનું કારણ હજુ નક્કી કરી શકાતું નથી, પરંતુ વૈજ્ઞાનિકોએ જણાવ્યું હતું કે આપત્તિ પહેલાં અને પછીની ઉપગ્રહ છબીઓ દર્શાવે છે કે તિબેટ નજીક લેંગટાંગ લિરુંગ પર્વતોની ઉત્તરે ખડકનો એક મોટો ભાગ તૂટી પડ્યો હતો, જેના કારણે તેની ઉપરનો હિમનદીનો એક વિશાળ ભાગ તૂટીને નીચે પડી ગયો હતો. તેનાથી એટલી બધી ઉર્જા ઉત્પન્ન થઈ કે તેનાથી ગ્લેશિયરનો બરફ પીગળી ગયો, જેના કારણે નેપાળમાં ડઝનેક માઇલ સુધી ખડકો, કાદવ અને પાણીની વિશાળ દિવાલ ફેલાઈ ગઈ હતી. લાખો ઘનમીટર બરફના કાટમાળના બળને શરૂઆતમાં ભૂકંપ માનવામાં આવતો હતો. આ પર્વતમાળા હવામાન પરિવર્તનને કારણે ખૂબ જ નાજુક સ્થિતિમાં છે. આ આપત્તિએ ગ્લેશિયર્સ અને પર્વતીય ઢોળાવો દ્વારા ઊભા થતાં જોખમોને ઉજાગર કર્યા છે, જે આબોહવા પરિવર્તનથી વધુને વધુ પ્રભાવિત થઈ રહ્યા છે. કેટલાક નિષ્ણાતો એવી ચિંતા વ્યક્ત કરે છે કે ચીનના વિરાટ જળવિદ્યુત પ્રોજેક્ટો આપત્તિનું જોખમ વધારી શકે છે. આ ઘટના એક કુદરતી આપત્તિ તરીકે શરૂ થઈ હતી. તિબેટની સરહદ નજીક ૫,૨૦૦ મીટરની ઊંચાઈએ ગ્લેશિયરના એક ભાગમાંથી બરફ અને ખડકોનો એક વિશાળ હિમપ્રપાત તૂટી પડ્યો હતો. ઝડપથી બદલાતા પર્વતીય લેન્ડસ્કેપ સાથે અથડાયા પછી તે વિનાશક ઘટનાઓની શ્રેણીમાં ફેરવાઈ ગયો હતો. મુખ્ય પ્રશ્ન એ છે કે પૂર નીચે તરફ જતા આટલું વિનાશક કેમ બન્યું? આનો જવાબ નદીના ઉપરવાસમાં ચાલી રહેલા ચીનના ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર પ્રોજેક્ટો, બદલાયેલા નદીના પ્રવાહો અને સરહદ પારથી સહકારના અભાવની સંયુક્ત અસરમાં રહેલો છે. છેલ્લા દાયકામાં ચીન દ્વારા પાળા, સરહદી સુવિધાઓ, હાઇવે અને અન્ય બાંધકામોના વિસ્તરણને કારણે ખીણના ઉપરના ભાગો સાંકડા થઈ ગયા છે. નવી દિલ્હી સ્થિત સેન્ટર ફોર પોલિસી રિસર્ચ ખાતે સ્ટ્રેટેજિક સ્ટડીઝના પ્રોફેસર બ્રહ્મા ચેલાની કહે છે કે ચીનમાં ચાલી રહેલી નિર્માણ પ્રવૃત્તિ નદીના કિનારાઓ પર કેન્દ્રિત થઈ ગઈ છે. સામાન્ય પરિસ્થિતિઓમાં આવા પ્રોજેક્ટો વેપાર અને પરિવહનને સરળ બનાવે છે, પરંતુ ભારે પૂરના સમયે આ જ પ્રોજેક્ટો જોખમો ઊભા કરી શકે છે. નેપાળના વિનાશક પૂરને હિમાલયમાં આવેલી સામાન્ય દુર્ઘટના તરીકે જોવું જોઈએ નહીં.

યારલુંગ ત્સાંગપો નદી પર વિશ્વના સૌથી મોટા જળવિદ્યુત પ્રોજેક્ટ બનાવવાની ચીનની યોજના અંગે નિષ્ણાતો પ્રશ્નો ઉઠાવી રહ્યા છે. ભારતમાં પ્રવેશ્યા પછી આ નદી બ્રહ્મપુત્રા તરીકે ઓળખાય છે. નિષ્ણાતો અને અધિકારીઓએ ચિંતા વ્યક્ત કરી છે કે નવો બંધ ચીનને યાર્લુંગ ત્સાંગપો નદીને નિયંત્રિત કરવાની અથવા તેને વાળવાની શક્તિ આપી શકે છે. ચીને મેગા-ડેમની પર્યાવરણીય અસર અથવા નીચે તરફ રહેતા લોકો માટે પાણી પુરવઠા પર સંભવિત અસર અંગેની ચિંતાઓને ફગાવી દીધી છે. ઓસ્ટ્રેલિયા સ્થિત થિંક ટેન્ક લોવી ઇન્સ્ટિટ્યૂટે ૨૦૨૦માં પ્રકાશિત એક અહેવાલમાં જણાવ્યું હતું કે તિબેટીયન ઉચ્ચપ્રદેશમાં આ નદીઓ પર નિયંત્રણ ચીનને ભારતના અર્થતંત્ર પર અસરકારક રીતે નિયંત્રણ આપે છે. ગયા વર્ષે સમાચાર એજન્સી પીટીઆઈ સાથેની એક મુલાકાતમાં અરુણાચલ પ્રદેશના મુખ્યમંત્રી પેમા ખાંડુએ ચિંતા વ્યક્ત કરી હતી કે બંધ પૂર્ણ થયા પછી સિયાંગ અને બ્રહ્મપુત્રા નદીઓ મોટા પ્રમાણમાં સુકાઈ શકે છે. આ પ્રોજેક્ટથી મોટા પ્રમાણમાં કાટમાળ ઉત્પન્ન થવાની ધારણા છે અને ભૂસ્તરશાસ્ત્રીય માળખાંમાંથી ખોદકામની જરૂર પડશે. માનવસર્જિત માળખાગત સુવિધાઓનો વિકાસ ભૂકંપના જોખમોમાં ફાળો આપી શકે છે. મેગા-ડેમ પ્રોજેક્ટમાં ભૂકંપનું જોખમ વધારવાની ક્ષમતા છે અને ભૂસ્ખલનની સંભાવના પણ વધી શકે છે. આ ચોક્કસપણે એક એવો પ્રોજેક્ટ છે, જેની ચીને કાળજીપૂર્વક સમીક્ષા કરવી જોઈએ અને તેમાં ભારત, નેપાળ અને હિમાલયના અન્ય દેશો સાથે માહિતીની વહેંચણીની જરૂર છે.

માનવ પ્રવૃત્તિઓ હિમાલયને વધુ ખતરનાક બનાવી રહી છે. પાણીના

પ્રવાહને ડાયવર્ટ કરવા માટે બંધ અને અન્ય ઉપરવાસના ફેરફારોએ સાંકડી હિમાલયની ખીણોમાં સ્થાનિક અવરોધો ઊભા કર્યા છે. જ્યારે હિમપ્રપાતનાં શક્તિશાળી મોજાં આ અવરોધોને અથડાયાં, ત્યારે પાણીના કામચલાઉ સંચય અને ઓવરફ્લોને કારણે ગૌણ પૂરનાં મોજાં ઉત્પન્ન થવાની સંભાવના છે, જેના કારણે નદીના સ્તરમાં ઝડપી વધારો થયો. હિમાલયનો પ્રદેશ ખાસ કરીને ભૂકંપ માટે સંવેદનશીલ છે. ભારતીય અને યુરેશિયન ખંડીય પ્લેટોના અથડામણને કારણે આ પ્રદેશ હજુ પણ ભારે ટેક્ટોનિક તણાવ હેઠળ છે, જેના કારણે તેનો ભૂપ્રદેશ અત્યંત અસ્થિર બને છે. ચીન સરકાર તિબેટ અને તેના હિમાલયના સરહદી વિસ્તારોને તેની રાષ્ટ્રીય અને ઊર્જા સુરક્ષા માટે મહત્ત્વપૂર્ણ માને છે. ચીન આ પ્રદેશને ઉચ્ચ-ઊંચાઈવાળા ગ્રીન એનર્જીના મુખ્ય કેન્દ્રમાં પરિવર્તિત કરવાનો ઉદ્દેશ્ય ધરાવે છે, જેમાં હાલમાં નિર્માણાધીન ૧૬૮ અબજ ડોલરના વિશાળ ડેમનો સમાવેશ થાય છે. આપણે દર પાંચથી દસ વર્ષે ૧૦૦ વર્ષના મોટામાં મોટાં પૂર જોઈ રહ્યા છીએ. આટલી બધી અનિશ્ચિતતાઓ વચ્ચે જો આપણે આ મુદ્દાઓ પર સાથે મળીને કામ કરવાનું શરૂ નહીં કરીએ, તો કોઈ પ્રગતિ થશે નહીં અને આગલી વખતે આપત્તિ વખતે આપણને ફરીથી મોટો ફટકો પડશે.

તાજેતરનાં વર્ષોમાં ડેમ બનાવવાની ટેક્નોલોજીમાં ચીનની પ્રગતિ, સ્વચ્છ ઊર્જા દ્વારા તેની વીજ વ્યવસ્થામાં પરિવર્તન લાવવાની અને કોલસાથી દૂર જવાની દોડ, તેમજ ઉચ્ચ પ્રદેશોમાં ચીન અને ભારત વચ્ચે ચાલી રહેલા સરહદ વિવાદે આ ક્ષેત્રમાં પરિવર્તનને વેગ આપ્યો છે. ચીનને અગાઉ તેના યારલુંગ ત્સાંગપો મેગા-ડેમ પ્રોજેક્ટ અંગે ભારત સાથે ડેટા અને ડિઝાઇન માહિતી શેર ન કરવા બદલ ટીકાનો સામનો કરવો પડ્યો છે. એવું પણ વ્યાપકપણે માનવામાં આવે છે કે ૨૦૧૭માં સરહદી સંઘર્ષ પછી ચીને સરહદ પારની નદીઓ માટે પાણીના પ્રવાહ અંગેનો ડેટા શેર કરવાનું બંધ કરી દીધું હતું. બેઇજિંગ ડેટા શેરિંગમાં પારદર્શિતા અંગેની ચિંતાઓનો બચાવ કરે છે.

તિબેટના ગૈરોંગ બંદરનો એક વીડિયો વાયરલ થઈ રહ્યો છે, જેમાં પૂરના પાણીમાં આખી ઇમારત ધોવાઈ રહી છે. ચીનમાં આ ફૂટેજ સેન્સર કરવામાં આવી રહ્યું છે. તિબેટના વીડિયો અંગે ઉઠાવવામાં આવેલા પ્રશ્નો વચ્ચે ચીને દાવો કર્યો હતો કે આપત્તિ સંબંધિત માહિતી પારદર્શક રીતે શેર કરવામાં આવી રહી છે. સોમવારે એક પ્રેસ બ્રીફિંગ દરમિયાન ચીનના વિદેશ મંત્રાલયના પ્રવક્તા ગુઓ જિયાકુનને સેન્સરશીપ વિશે પ્રશ્ન કરવામાં આવ્યો હતો. આ અંગે તેમણે કહ્યું હતું કે રાહત અને બચાવ કામગીરી તાત્કાલિક શરૂ કરી દેવામાં આવી છે અને તેને વ્યવસ્થિત રીતે આગળ ધપાવવામાં આવી રહી છે. ગુઓ જિયાકુને કહ્યું કે આપત્તિનો ઉપયોગ કરીને ચીનને જાણી જોઈને બદનામ કરવાના અથવા પરિસ્થિતિને અતિશયોક્તિ કરવાના પ્રયાસોને જાહેર સમર્થન મળશે નહીં. ચીન દ્વારા ખોટી માહિતી ફેલાવવાના આરોપમાં લોકો સામે કાર્યવાહી કરવામાં આવી છે.

તિબેટમાં પૂરના વિનાશની હદનો ચોક્કસ અંદાજ હજુ સુધી જાહેર કરવામાં આવ્યો નથી, જોકે અનેક તિબેટી સંગઠનો મોટા પાયે વિનાશનો દાવો કરી રહ્યા છે. ઇન્ટરનેશનલ કેમ્પેઇન ફોર તિબેટનો દાવો છે કે અચાનક પૂરમાં ઓછામાં ઓછા ૩૦૦ ઘરોનો નાશ થયો છે. ચીનના જાહેર સુરક્ષા મંત્રાલય હેઠળના સાયબર સુરક્ષા સુરક્ષા બ્યુરોએ જણાવ્યું હતું કે તેણે ખોટી માહિતી બદલ ૧૦ લોકો સામે કાર્યવાહી કરી છે. બ્યુરોએ એવી ચેતવણી પણ આપી હતી કે તે આપત્તિ વિશે ખોટી માહિતી પૂરી પાડનારાઓ સામે કાર્યવાહી કરશે, જે જનતાને ગેરમાર્ગે દોરી શકે છે. બ્યુરોએ જણાવ્યું હતું કે આ કેસોમાં મોટાભાગે તિબેટમાં મૃત્યુ વિશે સોશિયલ મીડિયા પોસ્ટનો સમાવેશ થાય છે, જેમાં દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે હજારો લોકો માર્યા ગયા છે અથવા સત્તાવાર રીતે નોંધાયેલા લોકો કરતાં વધુ લોકો ગુમ થયા છે. આ જૂથનો દાવો છે કે આ લોકો પર કડક દેખરેખ રાખવામાં આવી છે અને તેમને ખુલ્લેઆમ વાત કરવાની મનાઈ કરવામાં આવી છે. આ પહેલી વાર નથી જ્યારે ચીનમાંથી માહિતી ફિલ્ટર કરવામાં આવી હોય. વર્ષ ૨૦૨૦માં કોવિડ-૧૯ વાયરસ રોગચાળાના ફેલાવા પછી આ જોવા મળ્યું, જ્યારે ચીને દેશમાંથી ખૂબ ઓછી માહિતી બહાર આવવા દીધી હતી. હવે આ મીડિયા સેન્સરશીપનું પુનરાવર્તન જોવા મળી રહ્યું છે.

- આ લેખમાં પ્રગટ થયેલાં વિચારો લેખકનાં પોતાના છે.

સામાન્ય પરિસ્થિતિઓમાં આવા પ્રોજેક્ટો વેપાર અને પરિવહનને સરળ બનાવે છે, પરંતુ ભારે પૂરના સમયે ચીનમાં ચાલી રહેલા આ જ પ્રોજેક્ટો જોખમો ઊભાં કરી શકે છે

ગુજરાતમિત્ર 31-05-2022 થી લાગુ
ટચૂકડી
મંગળવાર, શુક્રવાર, રવિવાર
હવે શબ્દ દીઠ ₹૯ +(GST)
ઓછામાં ઓછા ૧૨ શબ્દો
: જાહેરખબર આપવા માટે મળો :
ગુજરાતમિત્ર ભવન, સોની ફળીયા, સુરત. ફોન : ૨૫૯૯૯૯૧ ફેક્સ : ૨૫૯૯૯૯૦

વ્યવસાયીક ધંધાકીય

વુલન સ્વેટર,
રેઈનકોટ, ઈનર, થર્મલ, જેકેટ, ગંજી, જાંગીયા, મોજા, બ્લેઝર, ટ્રેક- પેન્ટ, ટી- શર્ટ, ખોલવડવાલા, લીમડાચોક, ડબગરવાડ, સુરત

CM PEST CONTROL
લાઈફ ટાઈમ ખાત્રીપૂર્વક ઉધઈની ટ્રીટમેન્ટ. 9377672958/ 9374726017

PRESIDENT PEST CONTROL
35 વર્ષથી ચાલતું એવોર્ડથી સન્માનિત લાયસન્સ 9825819250

ઘરબેઠા તાત્કાલિક
LED રીપેરીંગ. ઈલેક્ટ્રોનિક્સ, મોબાઈલ, રીમોટ. વિનોદ રેડિયો, લાલદરવાજા. 9328436184.

મુન્નાભાઈ હિંચકાના
કડાંવાલા તોડફોડ કર્યા વગર અમેરીકન ટેકનોલોજીથી ગેરેન્ટેડ ફિટીંગ: 7284848586, 9904467405

હિંચકાના કડાંવાલા
કડાં, તોડફોડ કર્યા વગર, અમેરીકન ટેક્નોલોજીથી ગેરેન્ટેડ ફિટીંગ. Mobile: 9099663638

કબૂતર, મચ્છર જાળી
ઘરબેઠા ફિટીંગ. રોયલ નેટ સ્પાઈક. 9737166947, 8758533196

મિલ્કત ભાડેથી

ભાડે આપવાનું છે
કોર્મશીયલ હાઉસ 45” X 60” અવધ, સાકેત, HTC માર્કેટ પાસે તેરાપંથ ભવન સામે ડુંભાલ લેટબાથ, પેનટ્રી, લીફ્ટ પાર્કીંગ સુવિધા સાથે 8238443209 (294)

ભાડે આપવાનાં છે
બે બેડરૂમ કીચન બાલ્કની ના 3 ફ્લેટો હોસ્પીટલ, હોટલ સ્ટાફ ઓફિસરો બેચલર માટે 8238443209 (295)

મિલ્કત વેચવાની છે

વેચવાની છે
જમીન સોલાર લાયક (93 વિઘા) ગામ: કાળા વ્યારા કણજા. MO: 9687580001

સુરત ડાયમંડ બુર્સ
ઓફિસ વેચવાની છે. MO 9687580001

2.15 વિઘા
ઈન્ડસ્ટ્રીયલ Zone જમીન વેચવાની છે. ગામ: તેના MO. 9687580001

ખેતી લાયક
42 એકર જમીન વેચવાની છે નેત્રંગ Mo: 9687580001

ઓપન પ્લોટ્સ
SMCની હદમાં જહાંગીરાબાદ D-MART થી 5 મીનીટના અંતરે તદ્દન નજીક, સુરત
રિઝનેબલ ભાવે
સંપર્ક કરો
9825233063

વેચવાના છે
રો- હાઉસ ઓલપાડ- સાયણ રોડ પર (રોડ ટચ) Block No. 4 386, 387. (કોર્નર + ગાર્ડન) આરજો મારજો કરવામા આવશે. 9925055555

વેચવાની છે
2.5 વિઘા જમીન મોરાભગવા ઓલપાડ (રોડ ટચ) આરજો મારજો કરવામાં આવશે. 9925055555

રોડ ટચ પ્લોટ
વેચવાનો 1000 વાર 12 crમા પીપલોદ 9825100525 (297)

વાહન લે-વેચ

જુના બંધ હાલતમાં
બાઈક, સ્કૂટી, કાર, ટેમ્પો, રિક્ષા વાહનો વેચવા માટે સંપર્ક કરો. 6351459536, 6358258722

નોકરી વિષયક

Govt Approved
Engineer ની ઓફિસ માટે સ્ટાફ જોઈએ છે. લેડિઝ- 2, જેન્ટસ- 2 Contect 9586274074 (Whatsapp)

Vacancy In CA
Office Chartered Accountants- 2 Post (Exp- 1 Year) Tax Clerk- 2 Post (GST & Income Tax- 6 Month Exp.) Accountant- 2 Post (Tally- 1 Year Exp.) Contact Urgently: 2015, North Extn. Market, Sahara Darwaja, Surat. Mobile: 9825134543

દુકાનના પરચુરણ
તથા ક્લેરીકલ કામ માટે જેન્ટ્સ/ લેડીઝ અરજી સાથે મળો સાંજે ૪ થી ૭ માં G/3 દિલ્હીગેટ ક્રિષ્ના કોમ્પલેક્ષ (293)

જોઈએ છે
ગોડાઉનમાં કામ કરી શકે તેવા છોકરાઓ પગાર 13,000 થી 15,000 શોભન ઈલેક્ટ્રીકલ્સ અડાજણ RJD ઈચ્છાપોર. મો. નં. 9904064499 ફોન કરવાનો સમય 11 થી 7

ફિઝિયોથેરાપી ક્લિનિક
માટે લેડીઝ, જેન્ટ્સ સ્ટાફ જોઈએ છે, પાલનપુર પાટિયા, રાંદેર રોડ, સુરત, 9104731600

વ્યવસાયીક યાત્રા-પ્રવાસ

હિમાલયા હોલીડે
દિવાળીના પ્રવાસો, કાશ્મીર- દિવસ- ૭, RS:- 18,999/- દાર્જીલીંગ, ગેંગટોક, પેલીંગ દિવસ- ૭, Rs- 20,999/- (પેકેજ માટે મળો) Mo- 9427803273/ 9825142005 (બુકીંગની છેલ્લી તારીખ- 16/09/2026)

(12 મહાદેવ),
(કાવી કંબોઈ, નારેશ્વર), (મહારાષ્ટ્ર જ્યોતિર્લિંગ) (અષ્ટવિનાયક) (ઉજ્જૈન, ઓમકારેશ્વર) મહાદેવ ટૂર એન્ડ ટ્રાવેલ્સ 7802062340 (296)

સ્વપ્ન ટ્રાવેલ્સ
53 વર્ષમાં પ્રવેશ, ચારધામ યાત્રા- બદ્રીનાથ, કેદારનાથ, યન્મૌત્રી, ગંગૌત્રી, હરિદ્વાર, (49મો પ્રવાસ) તારીખ- 09/09, 10/10, દિવસ- 15/16. (ચોક્કસ ઉપડશે) સંપુર્ણ સગવડતા સહિત. મળો- દિપકભાઈ બોડીવાલા- 9825144143, કિશનભાઈ- 9898700934.

Dinesh Tours N Travels
નવેમ્બર - ડિસેમ્બર પેકેજ @ કેરાલા - રામેશ્વરમ - મદુરાઈ - કન્યાકુમારી. દિ. ૧૦ @ કશ્મીર - અમૃતસર. દિ. ૧૦ @ દાર્જીલિંગ - લાચુંગ - પેલિંગ - ગંગટોક. દિ. ૯ આરામદાયક હોટલ બ્રેકફાસ્ટ - ડિનર સહિત વધુ માહિતી માટે સંપર્ક કરો :- ૯૦૩૩૯૯૭૦૨૮, ૯૮૭૯૬૭૭૦૨૮, ૯૪૨૬૧૦૨૩૫૮

ઘર બેઠા ટચુકડી જાહેરાત આપવા માટે સંપર્ક કરો
M. 9879663828
ગુજરાતમિત્ર

અગત્યની સુચના : ટચુકડી જાહેરખબરમાં પ્રસિધ્ધ થયેલી માહિતી અંગે વાચકે પુરતી ચકાસણી કરી લેવા વિનંતી. જાહેર ખબરની વિગતોની સત્યતા અંગેની અખબારની જવાબદારી રહેશે નહીં.